

RENATI
CHOPPINI

ANDEGAVI. I. C.

Et in Regio Parisiensi Senatu

Gausarum Patrum,

DE PRIVILEGIIS RUSTICORVM

LIB. III

*O Fortunatos nimum, sua si bona norint,
AGRICOLAS, gnauosque senes : extrema per illos,
Iustitia excedens Terris, vestigia fecit.*

QUARTA EDITIO

PARISIIS,
Apud Michaelẽm Sonnium, via Iacobæa,
sub scuto Basiliensi.

M. D. C. VI.

CVM PRIVILEGIO REGIS.

BENEVOLO LECTORI
RENAT. CHOPPINVS,
ANDEGAVVS.

S.

QVOD nostris forsitan RVSTICVM
meum sordebat, hoc Germanis homi-
nibus acceptum produnt Agrippinae
Coloniae praesula: quibus excusum sit de-
nuo, seu excultum Agreste Opus istud
An. 1582. è Francico tanquam se-
minario, Lutetiae primum sato edito-
que An. 1574. Ac licet utique no-
to Epigrammatarij versu,

Vilia maternis fuerint quae praecoqua ramis,

Hae in longinquis Persicae chara sient:

Aliter tamen varium, quodcumque est, de Rusculo meo iudi-
cium interpretor, ut si praecociorem istius fructum nec respuerit
externa Tellus, & suo etiam solo insititium tulerit, minus
iam indigenae patrium Agrum, domini secunda manu cultio-
rem, aspernentur. Sicut enim nova sensim ac frequenti cul-
tura arborum prouentus augentur: Ita ingenij sato exaratos
Codices voluere est, premature quidem emissos in publicum,
sed bona spe exactioris opera dehinc, curaque in eorum censuram
& ampliationem adhibenda: quam posterior subinde Libro-
rum ipsorum arguat editio. Nam & M. Cicero, quum Rhetoricae
Tractatus, quem iuuenis in lucem protulerat, haud
satis placeret, de Oratore scripsit ad M. Brutum, & à se iam
tradita plerumque praedamnavit. Eo modo Fab. Quintilianus,
cum de Rhetorica Libros duos composuisset, hique dein satis si-
bi non probarentur, duodecim illos celeberrimos pertexuit: Qui-
bus & priores emendauit, & maximam famam est affecutus.
POSTQVAM igitur maiorum vigilatum Opus binum reuo-

RENATI CHOPPINI

ANDEGAVI. I. C. ET IN
SUPREMA PARISIORVM

CURIA ADVOCATI.

De Privilegiis Rusticorum.

Præfatio.

NUPER urbano defessus opere, tantum è Rure meo cœpi orti fructum, quàm & fata lra boùmque labores intentius contemplerer, ut iam non ab aratro exspectandos esse censuerim in oppida magistratus, (quod factitarunt antiqui) sed ex vrbe potius in agrum Iureconsultos, qui benè merentes Agricolas sua vicissim Privilegia grati memorésque edocerent. Rusticantur quidem interdum Iurispruden-

tes, Alii alij meræ voluptatis gratia, cuiusmodi duo illi, qui ad Caietam & Lucrinum conchas & umbilicos legere consueverant: Alij studiorum causa, quo modo Labeonem lex anni mensibus Vrbe secedere solitam, & Libris conscribendis operam dare, veteres memorarunt. Qui autem Rusticorum hominum labores, quibus finitur, hucusque præmiis literatis fuerit remuneratus, ac sua iisdem Privilegia sigillatim, editis Libellis, portexerit, ex Iure Romano decerpta, audiui neminem. Tameñ enim Agrorum Oeconomias nonnulli, Politicas certè Leges Agrarias haud scro an hactenus quisquam in commentariis redegerit.

Quùm verò Legifera Ceteri ipsam adeo Legum originem Vates ferant acceptam, vix ingratae memoriæ notam effugerit quantumvis Agricola laudet iuris legumque peritus, nisi è domestico Legum forensium penu sua illi saltem ac propria Rusticorum Iura

Præter notos alios
Rei Rusticæq; Oeconomix scriptores,
Tremelius Scropha, Julius Atticus, Julius Græcinus in eo genere floruerunt.

